

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Præstantia Gratiae Dei & Felicitate Hominis eâ donati Considerationes XXXVII.

Lamparter, Heinrich

Monachii, 1657

XXII. Cum Gratia conferri animæ mirabile robur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46645)

CONSIDERATIO XXII.

*Cum Gratia conferri animæ mi-
rabile robur.*

I. **V**enite, & videte opera Domini,
quæ posuit prodigia super terram.
Psal. 45. Quod enim maius potest
esse prodigium, ait Cassianus Collat. 12. c. 12.
quàm sub momento breuissimo, ex rapacis-
simis publicanis Apostolos fieri; ex persecu-
toribus truculentis predicatores Euangelij
patientissimos reddi, ita ut eam, quam per-
sequebantur, Fidem, etiam effusione sui
sanguinis propagarent? Ista sunt opera Dei,
quæ se quotidie unà cum Patre operari
protestatur. Operatur autem ea per Gra-
tiam, quæ id roboris addit animæ sibi
subditæ, ut cum prius omnia obseque-
retur corpori, nunc illud læta affligat;
cum antea vanè supra seipsam ferre-
tur, nunc se ad omnium pedes lubens
abijciat; cum antea pro honore decer-
taret, nunc eum præ morte refugiat;
cum diuitiarum cupidissima foret,

I

NUNC

nunc omnia sponte relinquat; cum ferinum in modum fureret, nunc agnoscat mitior. Verè *mirabilia operatua, Domine; & anima mea cognoscit nimis. Psal. 138. quia passim, & quotidie fiunt, vi Gratia: Cui, vt S. Bernardus ait in Cant. s. 83. anima contra se innitens, & facta se ipsa validior, cogit pro ratione uniuersa: iram, metum, cupiditatem & gaudium, veluti quendam animi currum, bonus auriga regit; & in captiuitatē redigit omnes carnales affectum, & carnis sensum, ad nutum rationis, in obsequium virtutis. Quid ni omnia possibile sint innitenti super eum, qui omnia potest? Nihil omnipotentiam Verbi clariorem reddit, quam quod omnipotentes facit omnes, qui sperant in se. Quia ipse, teste Isaiâ c. 40. dat lassos virtutem, & his, qui non sunt, fortitudinem & robur multiplicat. Deficient pueri alioqui robusti, & laborabunt, & iuuenes infirmitate deficient: qui autem sperant in Domino, mutabunt fortitudinem: assumant pennas, sicut aquile; current, & non laborabunt; ambulabunt, &*

CONSIDERATIO XXII. 171

non deficient. Bene ergo S. Chryso-
 mus dixit *hom.* 54. in *Gen.* quando no-
 bis superna gratia cooperatur, etiam
 difficilia facilia fieri. Deficiant pueri-
 les animæ in laboribus mundi; terrean-
 tur alij difficultate virtutis: iustus au-
 tem cum Propheta *Abac.* 3. canit; *Ego*
autem in Domino gaudebo, & exultabo in
Deo IESU meo: Deus Dominus fortitudo
mea, & ponet pedes meos quasi ceruorum,
& super excelsa mea deducet me victor, in
psalmis canentem.

II. *Immutauit ei Deus cor aliud.* I.
Reg. 10. Quam graue sit homini, vitijs
 assueto, conuerti ad meliora, tum ex-
 perientia quotidiana docet; cum de se-
 ipsis testantur SS. Cyprianus, & Augu-
 stinus, grauissimi Patres. *Ego cum in te-*
nebris, atque in cæca nocte iacerem, ait
S. Cyprianus lib. 2. ep. 2. cumque in salo
iactantis seculi nutabundus, ac dubius, ve-
stigijs oberrantibus, fluctuarem; difficile
prorsus ac durum, pro illis tunc moribus,
opinabar, quod in salutem mihi diuina in-
telligentia pollicebatur, ut quis renasci de-

nuo posset; corporis licet manente compage-
 hominem ex animo. & mente mutaret. Qui
 possibilis, aiebam, est tanta conuersio, ut re-
 pente ac pernicipiter exuatur, vel quod ge-
 numum, sita materia naturalis, obduruit,
 vel usurpatum diu, senio venustatis inole-
 uit? Quanta verò fuerit in se vis Gra-
 tiæ, mox addit. Sed postquam, vnde geni-
 tatis auxilio, superioris cui labe deterfa, in-
 expiatum pectus, ac purum, de super se lu-
 men infudit, postquam cœlitus hausto spiri-
 tu, in nouum me hominem natiuitas secun-
 da reparauit; mirum in modum protinus
 confirmare se dubia, patere clausa, lucere
 tenebrosa, dari, quod prius difficile videba-
 tur; geri posse, quod impossibile putabatur
 ut esset. Similia de se perhibet S. Augu-
 stinus lib. 9 Confess. c. 7. Quam suauem, in-
 quit, mihi subito factum est, carere suauis-
 tatibus nugarum? & quas amittere metum
 fuerat, iam dimittere gaudium erat. Hoc
 autem robur esse à Gratia, Saulis exem-
 plo docemur, in quem ut primùm insi-
 lijt Spiritus Domini, subito est mutatus
 in virum alterum. Nam, ut S. Gregorius
 docet

docet 4. moral. 4. Cum in nos ille Spiritus
 insilit, renouamur; quia statim, quod non
 eramus, efficimur. Tepidus erat quis; sed
 repente, visitatus à spiritu, feruens effici-
 tur: incipit ardere per deuotionem, forti-
 ter exerceri in bono opere. In virum ergo
 alium mutatus est, qui esse cœpit, quod an-
 te insipientem in se spiritum, esse non potuit.
 Iam bonæ conuersationis est aliquis, caelestia
 amat, terrena despicit, in lacrimarum fon-
 tes erumpit. Repente autem raptus in vir-
 tute supernuenientis spiritus, carnalis esse
 desinit, potenter seculi curas abijcit, & in
 æternorum contemplationem mira purita-
 te consurgit. Miratur se nunc esse, quod non
 erat: miratur se tunc non fuisse, quod est.
 Qualis est igitur Gratia, cui tantæ sunt
 vires? qui ita debilis fuerat, vt eum te-
 nerent nugæ nugarum, & vanitas vani-
 tatum, eum Gratia ita mox roborat, vt
 sine difficultate, imò cum gaudio illas
 excutiat: & qui constrictus fuerat ru-
 dentibus vitiorum, irruente in eum
 Spiritu Domini, quasi fila araneorum

174 DE PRÆST. GRAT. DEI
disrumpit, & sicut solent ad odorem
ignis lina comburi.

III. *Omnia possum in eo, qui me con-
fortat. Philip. 4.* Magnum quidem, &
plus quàm Dauidicum, aut Sampsoni-
cum animi robur postulat debellatio
vitiatorum, quasi totidem vrsorum &
leonum. Sed quia ipsa etiam natura ra-
tionalis ab illis abhorret, videri potest
non ad eò esse difficilis; ac proinde vi-
ribus haud ita magnis perfici posse.
Cum rationi consentaneum sit, amare
virtutem; vitia verò sectari, contra-
rium. Maius igitur aliquid Gratia fa-
cit, quando sic mentem confirmat, vt
non modò fortiter superet ea, quæ à ty-
rannis inferuntur dira, & naturæ con-
traria; sed etiam sponte suscipiat, ac
generosè perferat sæpe plurimis annis.
Sanè multorum ieiunia, vigiliæ, labo-
res, pericula continuata longissimo
tempore, non multo leuiora videri pos-
sunt supplicijs Martyrum; quæ quanto
acerbiora, tanto minùs diuturna sunt.
Quod cum fortè consideraret S. Victor
ere-

eremita, videns ad gladium se damnatum à Mauris, rogavit prius cruci affigi, quasi parùm grati saporis victimam oblaturus, si statim plecteretur capite, non prius longiore maceratus supplicio. Triduo ergo sic pependit nihil gemens, sed Christum attonitis auditoribus deprædicans: & amputatum postea caput excipiens manibus, ad urbem suam detulit, ac ciues instruxit, quo astu Mauros in desperationem urbis, etiam post septem annorum obsidionem, occupandæ conijcerent. *Non in vita.* Neque viris tantùm ea vis animi fuit, sed etiam parvis pueris, ac senibus, quibus ætas timorem addere solet: imò feminis etiam atque puellis: quorum omnium exemplis abundant recentium æquè, ac veterum Christianorum historia. Quantos videmus quotidie adolescentes (ne vim Gratiaeputes exaruisse nostris temporibus) illustres natalibus, præstantes ingenio, magnis ad gerenda præclarissima quæque facultatibus ornatos à Deo, contra

omnem propensionem animi, præter
 expectationem prudentum, extra li-
 mites rationis humanæ, ultra vires na-
 turæ, supra iura virtutis communis;
 contempta felicitate vitæ neglectis cha-
 ris omnibus, despecta mundi gloria, ir-
 risis promissionibus, conculcata carne
 & sanguine, lætis animis, ingenti spiri-
 tu, fiducia mirabili, consilio diuino,
 robore insuperabili, se abdere in vitam
 simplicem; ad psalmos, ad scholas, ad
 omnia humilia & molesta se consecra-
 re; & in iisdem perseverare ad vltimum
 spiritum, alacritate summa, constantia
 incredibili, gloria maxima coram An-
 gelis Dei. Veniunt autem in hæc simpli-
 ces ac pæne pueri; sed eadem Gratia,
 quæ vires dat perficiendi, supplet in eis
 canitiem sensuum. Ac ne per inopiam
 consilij, fortunæ, aut animi hæc eos
 pati potiùs, quàm agere, quis obijciat,
 alia omnia facturos, si vel vnũ cochlea-
 re libâssent è prudentia, id est, è caca-
 bo Machiaueli; vident innumeros, cum
 longissimo elencho fortium nominum,

paria

paria nunquam audere: conspiciunt non paucos à latere suo deficere ad ollas Ægypti, & ex ijs pinguescere in tiaras ac fasces: intelligunt nec sibi difficiles exitus fore, si placerent conditiones æqualium; imò & longè sibi inæqualium: & in sua tamen statione persistunt ridentes: non deserunt virides vligine parietes cœnobiorum suorum, non aspernantur pueritiæ instruendæ pedorem; non perpetuam tautologiam earundem tota vita recurrentium rerum fastidiunt. Quæ quantæ supra culinam sapientiæ, quantæ fortitudinis supra gloriosam abollam, quàm denique diuini sint roboris, intelligit, quicumque videt cothurnatos illos Achæos nihil tale præstare; imò nec vxorculæ desiderium æquo animo, in aliquot dierum legatione, perferre; nec operosum agere quidquam, sine interfuso vel conuiuiorum, vel quæstus profani solatio: ferè vt anus exsanguis, ad colum, identidem digitos arentes in apposita scutella humectant, & vngunt.

Non igitur est, quòd multi querantur ingenia magna subduci Reip. & in religionibus eorum incrementa suffocari, sicuti catellorum in cantharo, ne fiant molossi. Non supprimit animi vires Gratia Dei, sed auget. Maius enim ac potius imperium condit; maiorem Remp. administrat, quàm Mundus. Sed & huius potentiam Gratia sustentat, ac prouehit magis, quàm omnis delectus & apparatus humanus; in quo quidquid est virium, ab ea procedere pij Principes manibus deprehendunt, & ore grato fatentur. Quorum ministri vtinam cum Gratia Dei semper inhabitent! non tanta per mollitiem, timiditatem & impatientiam eorum paterentur, quanta gemunt omnia ferè imperia. Quòd si ergo Gratia non tantum ex brutis homines, sed etiam ex hominibus Angelos, ex mortalibus immortales quodammodo facit, vt & vitia omnia deponant, & in corpore quasi sine corpore viuant, superiores omni periculo, dolore, & morte; quid est, quare

CONSIDERATIO XXII. 179

quare non omnes ad Gratiam conuo-
lent, quos peccatum & vitiosus amor
sui ita timidos, ignauos & languidos
facit, vt etiam scientes prudentes, in
certum exitium agantur, feranturque
vanissimis terroribus, & illecebris: &
cùm facillimum esset non peccare, ta-
men (horrendum dictu) vltro & gra-
uissimè quidem peccare non dubitent,
puerilibus delinuti blanditijs; quasi si
bos, sua pinguedine languens, filo tenui
alligatus ducatur ad victimam? Pro-
fectò si nihil aliud boni Gratia secum
afferret, quàm quòd liberet ab hac
ignauia & debilitate, qua in peccata
proruimus, animùmque commasculat,
dignissima esset anteponi omnibus bo-
nis terrenis.

CONSIDERATIO XXIII.

*Gratia addi copiam auxilio-
rum cœlestium.*

I. **N**on quòd sufficientes simus cogi-
tare aliquid à nobis: quasi ex no-
bis: sed sufficientia nostra ex Deo